

Suvestinė redakcija nuo 2015-05-07

Sprendimas paskelbtas: TAR 2008-07-31, i. k. 2008-00781



TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS IR TVARKYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2008 m. liepos 31 d. Nr. S1-172

Trakai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo (Žin., 2007, Nr. 80-3215) 10 straipsnio 1 dalies 9 punktu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87 „Dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 17-611), Trakų rajono savivaldybės taryba nusprendžia:

1. Patvirtinti Trakų rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisykles (pridedamos).

2. Pripažinti netekusiu galios Trakų rajono savivaldybės tarybos 1997 m. birželio 4 d. sprendimą Nr. 15 „Medžių, jų grupių ir krūmų priežiūros, nupjovimo bei sodinimo tvarka Trakų rajone“.

Savivaldybės meras

Edmundas Malūkas

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS IR TVARKYMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja ne miško žemėje augančių saugotinių želdinių ir želdynų apsaugos, priežiūros, tvarkymo ir nuostolių juos sunaikinus ar sužalojus atlyginimo reikalavimus. Taisyklės taikomos fiziniams ir juridiniams asmenims, norintiems genėti, nukirsti, persodinti ar kitaip pašalinti saugotinus medžius ir krūmus. Taisyklėmis vadovaujasi savivaldybės administracija, išduodama leidimus želdinių kirtimui, persodinimui ir nustatydamas saugotinių medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarką.

2. Saugotini želdiniai – medžiai ir krūmai, augantys ne miško žemėje (toliau – Želdiniai), yra:

2.1. želdiniai, augantys miestų, miestelių, kaimų ir sodininkų bendrijų bendro naudojimo ir kitose miestų valstybinės žemės teritorijose bei privačios žemės valdose miestuose ir miesteliuose, išskyrus augančius privačių namų valdose ir sodininkų bendrijų privačiuose sklypuose;

2.2. želdiniai, augantys saugomose teritorijose, išskyrus augančiuosius privačių namų valdose ir sodininkų bendrijų privačiuose žemės sklypuose;

2.3. želdiniai, augantys nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijose ir jų apsaugos zonose;

2.4. želdiniai, augantys gamybinių ir kitų objektų sanitarinės apsaugos zonose;

2.5. želdiniai, augantys paviršinio vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose;

2.6. miestų, miestelių, kaimų ir sodininkų bendrijų bendro naudojimo teritorijose augantys medžiai, kurių skersmuo 1,3 metro aukštyje daugiau kaip 6 cm;

3. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. kraštovaizdžio formavimo kirtimai – medžių ir krūmų kirtimas ar tvarkymas kraštovaizdžiui formuoti, sudarant sąlygas optimaliai apžvelgti estetiniu, gamtiniu, istoriniu ar kultūriniu požiūriu vertingą panoramą (vaizdą);

3.2. kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Želdynų įstatyme vartojamas sąvokas (Žin., 2007, Nr. 80-3215).

II. SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO DARBŲ VYKDYMO TVARKA

4. Saugotini medžiai ir krūmai neatlyginamai gali būti kertami (šalinami) šiais atvejais, kai:

4.1. nudžiūvę;

4.2. vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išversti, nulaužti, apdegę gaisro metu;

4.3. išpuvę (išskyrus atvejus, kai nėra pavojingi žmonėms, pastatams, eismui ir labai svarbūs biologinės įvairovės požiūriu);

4.4. pasvirę didesniu negu 45° kampu ir pasvirimas kasmet didėja (nustatoma stebėsenos metu);

4.5. pažeisti stiebo ir šaknų puviniumi;

4.6. apipulti vabzdžių kenkėjų ir grybinių ligų;

4.7. pažeistos medžių ir krūmų gyvybinės funkcijos, funkcijų pažeidimo parametrai reglamentuojami Nuostolių, padarytų gamtai sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodikos, patvirtintos aplinkos ministro 1995 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 198 „Dėl nuostolių, padarytų gamtai sunaikinus ar sužalojus gamtinius

kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 39-973);

4.8. vykdomi kraštovaizdžio formavimo ar kiti medžių ir krūmų kokybę gerinantys kirtimai;

4.9. auga ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jų dalių;

4.10. auga pylimo (polderių) šlaituose, melioracijos griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose ir jų apsaugos juostose;

4.11. auga kapinėse ir gadina paminklus, antkapius, kapinių tvorą;

4.12. auga ant piliakalnių, pilkapių;

4.13. auga parkuose, skveruose ir kitose urbanizuotose teritorijose kaip nepageidaujamos rūšys;

4.14. auga arti pastatų ir tamsina langus (vasaros metu kambariuose apšvietimas neatitinka galiojančių normų), gadina pamatus, kelia grėsmę pastatui;

4.15. auga apsaugos zonose, kuriose pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43), neturi augti;

4.16. auga teritorijoje, kuri numatoma naudoti valstybiniam geležinkeliam, magistraliniam vamzdynam, aukštos įtampos elektros linijoms, valstybinės reikšmės keliams, gatvėms tiesti, rekonstruoti, svarbioms valstybinės reikšmės statyboms;

4.17. numatyti kirsti, atlikus želdynų ir želdinių inventorizavimą;

4.18. yra nustatyta tvarka parengti saugomų teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose nurodyti kertami ar kitaip pertvarkomi medžiai ir krūmai;

4.19. šalinamos saugotinių medžių, pasvirusių didesniu kaip 45° kampu, storosios šakos.

5. Saugotini medžiai ir krūmai 4 punkte išvardytais atvejais gali būti kertami tik įvertinus jų būklę natūroje, išskyrus 4.15–4.18 punktus.

6. Saugotini medžiai ir krūmai persodinami išimtiniais atvejais: platinant gatves, vykdant statybos ir kitus darbus:

6.1. medžiai persodinami su žemės gumulu, kurio diametras 2,0 x 2,0 m ir 2,4 x 2,4 m;

6.2. saugotinių medžių ir krūmų persodinimo darbai vykdomi pagal nustatytą tvarka parengtą ir patvirtintą želdinių pertvarkymo projektą ar schemą;

6.3. persodinami sveiki, gerai išsivystę, be mechaninių pažeidimų, šalčio plyšių ir persodinimą pakeliantys medžiai, ne storesni kaip 25 cm diametro (1,3 m aukštyje). Ypač vertingi medžiai gali būti ir didesnio diametro, prieš tai paruošti persodinimui;

6.4. persodinant laja apipjaustoma, sutrumpinant šonines šakas (išskyrus ažuolą, beržą ir spygliuočius). Persodinamų medžių apatinės skeletinės šakos turi būti išsidėsčiusios ne aukščiau kaip 3–4 m;

6.5. dėl sumažėjusio medžių dekoratyvumo ir jų virtimo grėsmės esant stipriam vėjui, medžiai persodinami į atokesnes nuo žmonių ir transporto judėjimo vietas ar į medelynus tolimesniam augimui (formuojant juose medžių lają ir šaknų sistemą). Persodintus medžius privaloma 3 metus prižiūrėti.

7. Draudžiama persodinti medžius su sausa viršūne, vidaus puvinium, vienašone, nesusiformavusia laja.

8. Medžių ir krūmų persodinti negalima šiais atvejais:

8.1. po medžiais yra inžinerinės komunikacijos;

8.2. aplink medžius yra laikini statiniai ar pastatai;

8.3. nėra galimybės prie medžių privažiuoti su technika;

8.4. nėra galimybės suformuoti reikalaujamo dydžio žemės gumulą, nes trukdo tankus medžių masyvas (medynas) ar statybos darbų atliekos apie medžius;

8.5. medžių vegetacijos metu;

8.6. medžiai auga arti statinių ar pastatų pamatų, tvorų ar kt.;

8.7. trukdo elektros laidai.

III. LEIDIMŲ SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR KITOKIO PAŠALINIMO, GENĖJIMO DARBAMS IŠDAVIMO, MEDŽIŲ IR KRŪMŲ VERTĖS ATLYGINIMO TVARKA

9. Saugotinų medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbai turi būti vykdomi turint Savivaldybės administracijos išduotą, išskyrus 10 punkte nurodytus atvejus, leidimą saugotinų medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbams, genėjimui (toliau – Leidimas) (1 priedas) ir atlyginus, išskyrus 12 punkte nurodytus atvejus, medžių ir krūmų vertę, nurodytą leidime.

10. Leidimo medžių ir krūmų kirtimui ar kitokiam pašalinimui nereikia, kai jie auga:

10.1. pylimų (polderių) šlaituose, melioracijos griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose ir jų apsaugos zonose;

10.2. ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jo dalių.

11. Neturint leidimo galima šalinti (kirsti) vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išverstus, nulaužtus medžius, genėti medžius, kai kelia pavojų žmonėms, pastatams ir statiniams ar eismui.

12. Saugotinų medžių ir krūmų vertė neatlyginama, kai:

12.1. 4 punkte nurodytais atvejais darbus vykdo žemės ar želdynų ir želdinių savininkas ir valdytojas ar jo įgaliotas asmuo;

12.2. želdiniai auga naudingųjų iškasenų telkiniuose;

12.3. pareiškėjai įsipareigoja ne vėliau kaip per metus pasodinti Savivaldybės nurodytoje vietoje kertamų ar kitokiu būdu pašalinamų medžių ir krūmų atkuriamąją vertę atitinkantį nurodytų rūšių ir matmenų medžių ir krūmų kiekį ir juos prižiūrėti 3 metus.

13. Leidimų išdavimo tvarka:

13.1. fiziniai ar juridiniai asmenys pateikia Seniūnijai argumentuotą nustatytos formos prašymą saugotinų medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbams (2 priedas);

13.2. tuo atveju, kai želdiniai auga viešojoje teritorijoje Seniūnija gavusi prašymą, pateikia jį savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudarytai Želdinių, augančių viešosiose teritorijose, tvarkymo komisijai (toliau – Komisija). Prašymai gali būti teikiami ir savivaldybės administracijos direktoriaus vardu;

13.3. į Komisijos sudėtį įeina savivaldybės administracijos specialistai, atsakingi už želdinių priežiūrą;

13.4. Komisijos veikloje kviečiamas dalyvauti Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento rajono agentūros atstovas;

13.5. kai želdiniai tvarkomi saugomoje teritorijoje, turinčioje direkiją, Komisijos veikloje kviečiamas dalyvauti tos saugomos teritorijos direkcijos atstovas;

13.6. kai želdiniai pertvarkomi nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijose arba jų apsaugos zonose, Komisijos veikloje kviečiamas dalyvauti Kultūros paveldo departamento prie kultūros ministerijos Vilniaus teritorinio padalinio atstovas;

13.7. objektuose, kuriems yra parengti želdinių pertvarkymo projektai, schemas, Komisijos veikloje kviečiamas dalyvauti autorinės priežiūros atstovas;

13.8. Leidimus pertvarkyti želdinius, augančius viešosiose teritorijose parengia Komisija;

13.9. pertvarkant želdinius privačiose valdose, iš valstybės nuomojamuose žemės sklypuose, kolektyviniuose soduose ir (ar) kapinių teritorijose, komisijos sudaromos kiekvienoje seniūnijoje;

13.10. Leidimus pertvarkyti želdinius, augančius privačiose valdose, iš valstybės nuomojamuose žemės sklypuose, kolektyviniuose soduose ir (ar) kapinių teritorijose parengia seniūnijų želdinių tvarkymo komisijos;

13.11. seniūnijose sudaromų želdinių pertvarkymo komisijų pirmininkai yra seniūnijų seniūnai;

13.12. prireikus, seniūnijose sudaromų komisijų veikloje kviečiami dalyvauti šių taisyklių 13.4, 13.5, 13.6, 13.7 punktuose išvardinti atstovai;

13.13. saugotinių medžių ir krūmų vertę teisės aktų nustatyta tvarka nustato Komisijos. Medžio vertė gali būti patikslinta jį nukirtus (dėl puvinio);

13.14. prireikus, atliekama želdinių būklės ekspertizė, vadovaujantis aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu „Dėl želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo patvirtinimo“;

13.15. Seniūnijos parengia leidimus ir juos derina:

13.15.1. su Architektūros skyriaus specialistais atsakingais už želdinių tvarkymą;

13.15.2. želdynų ir želdinių savininkais ar valdytojais, kai prašymą pateikė ne jie;

13.16. Leidimai nederinami, jei nustatyta tvarka parengtuose ir patvirtintuose detaliuosiuose ir specialiuosiuose planuose, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose yra pateikti duomenys apie kertamų ar pertvarkomų medžių ir krūmų rūšinę sudėtį, skaičių bei jų augimo vietas ir šie dokumentai yra nustatyta tvarka suderinti su Aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos agentūra ir(ar) saugomos teritorijos direkcija, kai kertami ar pertvarkomi saugomoje teritorijoje, turinčioje direkciją, augantys medžiai ir krūmai;

13.17. prašymus parašę fiziniai ir juridiniai asmenys Leidime įpareigojami atlyginti numatomų kirsti ar pertvarkyti medžių ir krūmų vertę (išskyrus 12.1–12.3 punktuose nurodytus atvejus);

13.18. Leidimas išduodamas per 30 darbo dienų nuo prašymo pateikimo dienos ir galioja vienerius metus nuo jo išdavimo.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [S1-117](#), 2015-04-30, paskelbta TAR 2015-05-06, i. k. 2015-06788

VI. ŽELDINIŲ SODINIMAS

14. Sodinti (įrengti) naujus ir pertvarkyti esamus želdinius galima tik pagal nustatyta tvarka suderintus projektus. Esant nedidelei pertvarkymo apimčiai, šių Taisyklių 9 punkte nurodyta tvarka, išduodami raštiški leidimai.

15. Be projekto pertvarkant želdinius būtina laikytis atstumų, kurie pateikti lentelėje.

16. Atstumai nuo pastatų, statinių, taip pat inžinerinės įrangos objektų iki medžių ir krūmų skaičiuojami pagal 1 lentelę. Minimalūs medžių ir krūmų atstumai nuo statinių:

(1 lentelė)

Pastatai ir statiniai	Atstumas iki medžio kamieno ašies (m)	Atstumas iki krūmo ašies, (m)
Nuo pastatų ir statinių išorinių sienų	5	1,5
Nuo gatvės važiuojamosios dalies, sutvirtintos kelkraščio juostos ar griovio briaunos krašto	2	1
Nuo šaligatvio, dviračių ir parko takų krašto	0,75	0,5
Nuo apšvietimo tinklo stulpų, kolonų ir atramų	4	-
Nuo atraminių sienučių pado arba vidinės briaunos	3	1
Nuo šlaitų, terasų ir kt. pado	1	0,5
Nuo požeminių dujotiekio ir kanalizacijos tinklų	2	1
Nuo požeminių vandentiekio tinklų	2	-
Nuo požeminių ryšių ir elektros kabelių	2	0,7
Nuo šiluminės trasos (požeminės ir antžeminės)	2	1

PASTABA. Esant medžio lajai didesnei nei 5 m, atstumas padidinamas 0,5 m kiekvienam medžio lajos padidėjimui 1 m.

17. Atstumai iki orinių elektros tiekimo linijų skaičiuojami pagal elektros tiekimo linijų projektavimo normas ir Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas.

18. Nesant galimybės gatvėse įrengti žaliųjų juostų, medžiai gali būti sodinami ant šaligatvių, ne mažesnėse kaip 1,5 x 1,5 m aikštelėse.

19. Atstumas eilėje tarp medžių turi būti ne mažesnis kaip 5,0 m priklausomai nuo suaugusių medžių lajos.

20. Atstumas tarp medžių ir krūmų turi būti ne mažesnis kaip 2,0 m.

21. Žaliosios juostos privalo turėti skersinį nuolydį nuo 0,5 iki 5,0 %. Esant didesniai nuolydžiui, įrengiamos terasos.

22. Krūmai, aukštesni kaip 0,5 m, ir medžiai negali būti sodinami arčiau kaip 10 m eismo kryptimi nuo pėsčiųjų perėjų ir visuomeninio transporto sustojimo vietų.

23. Medžiai ir vijokliai sodinami prie aklinų namų fasadų; ties kitais fasadais, kuriuose yra patalpų langai, balkonai ir lodžijos, medžiai sodinami tokiu atstumu, kad jiems užaugus, nesusidarytų kopimo galimybės.

VII. ATSAKOMYBĖ

24. Už šių Taisyklių pažeidimus taikoma atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 162 straipsnį.

25. Kaip laikomasi šių Taisyklių kontroliuoja Trakų rajono savivaldybės administracijos padaliniai, seniūnai, Aplinkos apsaugos agentūra, Trakų istorinio nacionalinio parko ir Aukštadvario regioninio parko direkcija.

Trakų rajono savivaldybės želdynų ir
želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklių
1 priedas

**(Leidimo saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo
darbams forma)**

(Savivaldybės administracijos struktūrinio padalinio pavadinimas)

**LEIDIMAS SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KIRTIMO, PERSODINIMO AR
KITOKIO PAŠALINIMO, GENĖJIMO DARBAMS**

Nr. _____

(data)

(sudarymo vieta)

Leidžiama pagal pateiktą prašymą _____
(juridinio asmens pavadinimas (fizinio asmens

vardas, pavardė), juridinio ar fizinio, adresas, telefono numeris)

žemės sklype _____
(sklypo, kuriame vykdomi saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar

kitokio pašalinimo darbai, vieta)

(vykdomi darbai)

_____	_____	_____
(saugotinių medžių ir krūmų rūšys,	medžio diametras	medžių ir
_____	(1,3 m aukštyje),	krūmų kiekis)
_____	_____	_____

Medžių ir krūmų vertė _____ (žodžiais) _____ Lt _____ ct;
atlyginta, neatlyginta (kas reikalinga, pabraukti).

Vietoj kertamų medžių, krūmų pasodinami nauji ir prižiūrimi trejus metus:

_____	_____	_____	_____
(medžių ir krūmų rūšys,	matmenys	medžių ir	sodinimo vieta*
_____	_____	krūmų kiekis)	_____
_____	_____	_____	_____

Leidimas galioja 1 metus nuo jo išdavimo datos.

(Leidimą išdavusio pareigūno
pareigų pavadinimas)

A.V.

SUDERINTA

(Aplinkos ministerijos regiono
aplinkos apsaugos departamento
rajonų agentūros (jei derina)
ar saugomos teritorijos
direkcijos atstovo pareigų
pavadinimas)

(parašas)

SUDERINTA

(Kultūros paveldo departamento
teritorinio padalinio - įgalioto
asmens pareigų pavadinimas
arba rajono kultūros paveldo
specialistas)

(vardas ir pavardė)

SUDERINTA

(fizinio ar juridinio
asmens, nurodyto
13.5.4 punkte, parašas)

(Prašymo forma)

(Prašymą pateikiančio fizinio asmens vardas, pavardė ar juridinio asmens pavadinimas ir kodas)

(adresas)

(telefono numeris)

Trakų rajono savivaldybės administracijos _____
(seniūnijos pavadinimas)

PRAŠYMAS

(data)

(dokumento sudarymo vieta)

Prašau leisti kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti saugotinus medžius ir krūmus žemės sklype

(adresas)

(numatomi atlikti darbai, medžių ir krūmų rūšys bei kiekis)

(saugotinų medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo priežastis)

Įsipareigoju atlyginti numatomų kirsti želdinių vertę arba pasodinti savivaldybės nurodytoje vietoje kertamų ar kitokiu būdu pašalinamų medžių ir krūmų atkuriamąją vertę atitinkantį nurodytų rūšių ir matmenų medžių ir krūmų kiekį ir juos prižiūrėti 3 metus (kas reikalinga, pabraukti).

Darbus numatoma pradėti _____
(numatoma darbų atlikimo data)

Pateikiu šiuos dokumentus:

1. Žemės sklypo _____
(dokumento pavadinimas, Nr., data, žemės sklypo planas)

2. Patvirtintą (suderintą) želdinių pertvarkymo projektą, schemą, detalųjį bei specialųjį planus (kas reikalinga, pabraukti)

(projekto pavadinimas, patvirtinimo (suderinimo) data)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Pakeitimai:

1.

Trakų rajono savivaldybės taryba, Sprendimas

Nr. [S1-117](#), 2015-04-30, paskelbta TAR 2015-05-06, i. k. 2015-06788

Dėl Trakų rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklių pakeitimo